

JUODELĖ PETRAS

Gimė 1924 05 20 Pakriauniuose Rokiškio r.

Pedagogas, dirigentas, birbynininkas, poetas

Mokėsi Bajorų, Kriaunų pradinėse mokyklose, 1940-1944 m. Rokiškio gimnazijoje. 1946 m. tęsė gimnazijos kursą Darbininkų ir valstiečių parengiamuosiuose kursuose prie Vilniaus universiteto. 1947-1952 m. mokėsi Lietuvos konservatorijos Liaudies instrumentų katedroje P. Samučio ir J. Švedo klasėje.

1944 m. Lietuvos Vietinės rinktinės karys savanoris. 1944-1946 m. dirbo Bajorų, Svėdasų mokyklose. 1946-1952 m. griežė Valstybiniame liaudies dainų ir šokių ansamblyje. 1952-1966 m. dėstė Šiaulių muzikos technikume, 1958-1966 m. direktorius. Vadovavo liaudies instrumentų, pučiamųjų orkestrui ir jo paties 1958 m. įkurtam simfoniniam orkestrui, 1953 m. įkurtam Šiaulių dainų ir šokių ansamblui „Jovaras“. 1966-1995 m. dėstė Vilniaus J. Tallat Kelpšos aukštesniojoje muzikos mokykloje, 1966-1985 m. direktorius, 1967-1971 m. dar ir Lietuvos konservatorijoje. 1975-1980 m. vadovavo Vilniaus medikų dainų ir šokių ansamblui „Rūta“. Su įvairiais muzikos kolektyvais koncertavo Lietuvoje ir užsienyje. 1965 m., 1970 m., 1975 m., 1980 m., 1985 m. Lietuvos dainų švenčių, festivalio „Skamba skamba kankliai“ vyr. dirigentas.

Nusipelnęs Lietuvos kultūros veikėjas, Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos narys, karys savanoris, Šv. Kazimiero ordino Garbės kancleris. Meno kūrėjo statusas suteiktas 2005 m. Daugelio draugijų, sąjungų ir organizacijų narys. Apdovanotas Šv. Kazimiero ordino Riterio garbės kryžiumi (2002) ir Garbės medaliu (2005).

Pirmoji knyga apie instrumentinės liaudies muzikos atlikėjus ir pedagogus „Skamba kankliai“ pasirodė 1994 m., 2004 m. išleistas profesiografinis leidinys „Muzikos mokyklos laukia jūsų“. Periodinėje spaudoje ir knygoje spausdinami straipsniai ir atsiminimai apie kultūros ir muzikos pasaulio veikėjus. Išleido 6 poezijos knygas, pirmoji eilėraščių knygelė „Muzikos instrumentų karalijoje“ pasirodė 1996 m. 2009 m. išleista atsiminimų ir poezijos knyga „Pėdos kelyje: memuariniai štrichai“.

Kūryba įtraukta į poezijos rinkinius ir almanachus: „Į vakaro tylą“ (2002); „Lėkimas virš žemės“ (2005); „Meilė ir Rokiškis“ (1999); „Tarp Vilnelės ir Neries“ (2014); „Ten, sidabro vingy“ (2006, 2008), „Užkūrė aukurą Čiurlionis“ (2013); „Vaivorykštė“ (2006) ir kt.

Pagal P. Juodelės eilėraščius kompozitorių yra sukurta 36 dainos, jos įtrauktos į rinkinius "Dainuoju Lietuvą" (1989), Dainos Lietuvai (1995), „Estradinės dainos“ (1987), „Gimtinė“ (2002), „Jaunystė“ (2002), „Leiskit į Tėvynę“ (1999), „Lietuvių choro muzikos antologija“ (2010), „Meilės žvaigždei“ (2005), „Mėnulio valanda“ (2001), „Mūsų mažiesiems“ (1987), „Protėvių takas“ (2001), „Tėvui“ (2000), „Tu išėjai“ „1987“ ir kt.

Bendradarbiauja periodinėje spaudoje: „Amerikos lietuvis“, „Gimtasis Rokiškis“, „Gintaro gimtinė“, „Liaudies kultūra“, „Lietuvos aidas“, „Lietuvos bajoras“, „Lietuvos rytas“, „Literatūra ir menas“, Muzikos barai“, „Prie Nemunėlio“, „Tėviškės varpai“, „Vakaro žinios“, „Varpas“ ir kt.

Kūryba

Bitelių pasakėlė : eilėraščiai mažiems ir ūgtelėjusiems / Petras Juodelė ; [dailininkas Adomas Matuliaskas]. – Vilnius : [Rotas], 2003 (Vilnius : Rotas). – 55, [1] p. : iliustr.

Muzikos instrumentų karalijoje / Petras Juodelė. – Vilnius : Leidybos centras, 1996 (Standartų spaustuvė). – 64, [2] p. : iliustr.

Muzikos mokyklos laukia jūsų : profesiografinis leidinys / Petras Juodelė. – Vilnius : [Rotas], 2004 (Vilnius : Rotas). – 18, [2] p. : iliustr.

Pėdos kelyje : memuariniai štrichai / Petras Juodelė. – Vilnius : Petro ofsetas, 2009 (Vilnius : Petro ofsetas). – 190, [1] p. : iliustr., portr.

Rudenio taku : eilėraščiai / Petras Juodelė. – Vilnius : Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2008 (Vilnius: VPU I-kla). – 177, [1] p.

Skamba kankliai / Petras Juodelė. - Vilnius : Muzika, 1994. - 150, [1] p. : iliustr., portr.

Sugrįžtančios mintys : eilėraščiai / Petras Juodelė. – Vilnius : Petro ofsetas, 2014 (Vilnius : Petro ofsetas). – 172, [8] p. : iliustr., faks.

*Tiesa – nevisa... : eilėraščiai, epigramos / Petras Juodelė. – Vilnius : Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2008 (Vilnius : VPU I-
kla). – 115, [1] p.*

Vai dalužė dalia : eilėraščiai / Petras Juodelė. – Vilnius : [Baltijos spaudos ir prekybos bendrovė], 1999 (Vilnius : BSPB sp.). – 119, [1] p. : portr.

Apie P. Juodelę

Pėdos kelyje : memuariniai štrichai / Petras Juodelė. – Vilnius : Petro ofsetas, 2009 (Vilnius : Petro ofsetas). – 190, [1] p. : iliustr., portr.

Šaltiniai

Kas yra kas Lietuvoje. Auksinis tūkstantmečio leidimas. - Kaunas, 2009. - p. 686.

Kas yra kas Lietuvoje. - Kaunas, 2013. - P. 442.

Lietuva. - Vilnius, 2008-2015. - [T.] 3, 2012, p. 128-129.

Muzikos enciklopedija. Vilnius, 2000-2007. - [T.] 2, 2003, p. 80.

Visuotinė lietuvių enciklopedija. - Vilnius, 2001-2015. - [T.] 9, 2006, p. 10.

Lietuvos bajorų palikuoniai. - Vilnius, 2000. - P. 77-78.

Mus jungia Rokiškio kraštas. - Vilnius, 2014-. - D. 1, p. 157-158.

Tautos skambesiai. - [Vilnius], 2005-. - [T. 3], p. 20-23; p. 24-27.

Amerikos lietuvis. - 2014, geg. 29, p. 7.

Gimtasis Rokiškis. - 1984, gruod. 27; 1995, kovo 25; 2009, lapkr. 14, p. 3; 2009, lapkr. 21, p. 2; 2010, rugs. 23, p. 3; 2010, spal. 7, p. 2; 2011, lapkr. 12, p. 11; 2014, liep. 10, p. 1.

Gintaro gimtinė. - 2009, lapkr. 1-30 (Nr. 5), p. 9; 2014, liep. 1-31 (Nr. 7), p. 7.

Lietuvos aidas. - 1999, geg. 21, p. 14; 2009, birž. 20, p. 4; 2009, lapkr. 28, p. 6; 2014, birž. 28, p. 4.

Lietuvos rytas. - 1996, rugs. 24, p. 46.

Muzikos barai. - 1999, Nr. 5, p. 35; 2009, Nr. 5-6, p. 8-11; 2014, Nr. 7/8, p. 12-16.

Panevėžio rytas. - 1995, kovo 21, p. 7.

Prie Nemunėlio. - 1995, rugpj. (Nr. 13), p. 6; 2009, Nr. 2 (23), p. 66-67.

Santara. - Nr. 105/106 (2014, vasara), p. 78-89.

Savaitė. - 2018, Nr. 22 (geg. 31), p. 32-33.

Tėviškės žiburiai. - 2010, vas. 23, p. 5, 12.